

Na podlagi 1. alineje 1. odstavka 25. člena Akta o ustanovitvi Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada (Uradni list RS, št. 112/09, 1/12, 98/12 in 20/13) v povezavi z 31. členom Splošnih pogojev poslovanja Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada (<http://www.ekosklad.si/dokumenti/spp.pdf>) direktor Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada sprejme

PRAVILNIK O DODELJEVANJU DRŽAVNIH POMOČI ZA VARSTVO OKOLJA

1. člen (vsebina)

(1) Ta pravilnik je izvedbeni akt Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junij 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgov pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (Uradni list EU L187, 26.06.2014; v nadaljnjem besedilu: Uredba).

(2) Ta pravilnik v skladu z Uredbo določa merila, pogoje dodeljevanja, upravičene osebe, višino in vrsto pomoči, ki jo dodeljuje Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad (v nadaljevanju: sklad), in pogoje za priznavanje njihove upravičenosti in vrste dokazil za njihovo izkazovanje.

(3) Za vprašanja, ki jih ta pravilnik ne ureja, se uporabljajo veljavni predpisi s področja državnih pomoči.

2. člen (opredelitev državne pomoči)

(1) Državna pomoč za naložbe za nakup novih prevoznih sredstev za cestni promet, ki podjetjem omogoča preseganje standardov EU oziroma povišanje ravni varstva okolja v odsotnosti standardov EU (v nadaljevanju: okoljska pomoč), se po tem pravilniku smatra za upravičeno in se lahko dodeli, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- naložba upravičencu omogoča, da poviša raven varstva okolja s svojimi dejavnostmi s preseganjem veljavnih standardov EU, ne glede na obstoj obveznih nacionalnih standardov, ki so strožji od standardov EU;
- naložba upravičencu omogoča, da poviša raven varstva okolja s svojimi dejavnostmi v odsotnosti standardov EU.

(2) Pomoč za nakup novih transportnih vozil za cestni promet, ki izpolnjujejo sprejete standarde EU, se smatra za upravičeno in se lahko dodeli, če je bil nakup izveden pred njihovim začetkom veljavnosti in kadar se novi standardi EU, ko bodo obvezni, ne uporabljajo z veljavnostjo za nazaj za že kupljena vozila.

(3) Pomoč za naknadno opremljanje obstoječih vozil za cestni promet z okoljevarstvenim namenom se smatra za upravičeno in se lahko dodeli, če se obstoječa prevozna sredstva nadgradijo v skladu z okoljskimi standardi, ki na dan začetka obratovanja teh prevoznih sredstev še niso bili veljavni ali če za obstoječa prevozna sredstva ne veljajo nobeni okoljski standardi. Ko ti standardi začnejo veljati, se ne uporabljajo retroaktivno za navedena prevozna sredstva.

3. člen (področje uporabe)

(1) Državna pomoč iz 2. člena tega pravilnika je lahko dodeljena podjetjem v vseh sektorjih, ki jih ureja Pogodba o delovanju EU Uradni list EU, št. C 326/01 z dne 26.10.2012 (v nadaljevanju Pogodba) razen v primerih določenih v drugi točki tega člena.

(2) Pomoč se ne dodeli za:

- ukrepe pomoči, kadar je dodelitev pomoči pogojena z obveznostjo, da upravičenec uporabi doma proizvedeno blago ali storitve;
- pomoč, ki je odvisna od uporabe domačih proizvodov v breme uvoženih proizvodov;
- dejavnosti, povezane z izvozom v tretje države ali države članice;

- nekatere sektorje, kot so ribištvo in akvakultura, omejeno glede na posebna pravila, ki se uporabljajo;
- primarne dejavnosti na kmetiji;
- lažje zaprtje nekonkurenčnih premogovnikov;
- upravičence, ki so v postopku vračanja neupravičeno prejete državne pomoči, na osnovi odločbe Evropske komisije, ki je prejeto državno pomoč razglasila za nezakonito in nezdružljivo s skupnim trgom EU;
- podjetja v težavah v skladu z osemnajsto točko 2. člena Uredbe, ki so natančneje določena v 13. členu tega pravilnika.

4. člen

(upravičeni stroški)

(1) Upravičeni stroški so dodatni stroški naložbe, ki so potrebni za preseganje veljavnih standardov Unije ali zvišanje ravni varstva okolja v odsotnosti standardov Unije.

(2) Upravičeni stroški se določijo na naslednji način:

- kadar se stroški naložb v varstvo okolja lahko opredelijo v skupnih stroških naložb kot ločena naložba, se ti stroški, povezani z varstvom okolja, štejejo za upravičene stroške;
- v vseh drugih primerih se stroški naložb v varstvo okolja opredelijo s primerjavo obratnega hipotetičnega scenarija to je: s podobno, okolju manj prijazno tehnično primerljivo naložbo¹, ki bi se verodostojno izvedla brez pomoči, in ki ne dosega cilja skupnega interesa ali ga dosega le v manjšem obsegu. Razlika med stroški obeh naložb opredeljuje strošek, povezan z varstvom okolja, in se šteje za upravičene stroške. Stroški, ki niso neposredno povezani z doseganjem višje ravni varstva okolja, niso upravičeni.

(3) Upravičeni stroški se podprejo z dokumentarnimi dokazili, ki morajo biti razumljiva, podrobna in posodobljena.

5. člen

(neupravičeni stroški)

Neupravičeni stroški naložbe so stroški, ki se ne upoštevajo v stroških, na podlagi katerih se izračunava višina okoljske pomoči. To so stroški, ki niso neposredno povezani z doseganjem višje ravni varstva okolja, kot je opredeljeno v 4. členu tega pravilnika;

6. člen

(izračun in intenzivnost pomoči)

(1) Za izračun intenzivnosti pomoči in upravičenih stroškov se uporabijo številčni podatki pred vsakim odbitkom davkov ali drugih dajatev.

(2) Intenzivnost pomoči ne presega 55 % upravičenih stroškov za naložbe na območju »a« ter 45 % upravičenih stroškov za naložbe na območju »c«.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek se lahko intenzivnost pomoči poveča za 20 odstotnih točk za pomoč, dodeljeno mikro in malim podjetjem in za 10 odstotnih točk za pomoč, dodeljeno srednjim podjetjem.

(4) Območje »a« je območje, kjer so gospodarske razmere izjemno neugodne v primerjavi z EU kot celoto. Kot območja »a« se na karti regionalne pomoči določi celotno ozemlje teritorialne enote NUTS 2 SI01 Vzhodna Slovenija. Območje »c« je območje, kjer so gospodarske razmere neugodne, vendar manj kot v primerjavi z območji »a«. Kot območja »c« na karti regionalne pomoči se določi celotno ozemlje teritorialne enote NUTS 2 SI02 Zahodna Slovenija skladno z Uredbo o karti regionalne pomoči za obdobje 2014-2020 (Ur. l. RS št. 103/2013).

¹ Tehnično primerljiva naložba pomeni naložbo z isto proizvodno zmogljivostjo in vsemi drugimi tehničnimi značilnostmi (razen tistih, ki se neposredno nanašajo na dodatno naložbo za predvideni cilj).

7. člen

(kumulacija pomoči)

(1) Pomoč se lahko kumulira z vsako drugo državno pomočjo, če se ti ukrepi nanašajo na različne opredeljive upravičene stroške.

(2) Pomoč se lahko dodeli hkrati na podlagi več shem pomoči ali kumulira z ad hoc pomočjo v zvezi z istimi ali deloma istimi upravičenimi stroški, če skupni znesek državne pomoči za posamezno dejavnost ali projekt ne presega zgornjih meja, določenih na podlagi pragov pomoči, določenih v 6. členu tega pravilnika ter največ do 15 milijonov EUR na podjetje in na naložbeni projekt.

(3) Pomoč se ne sme kumulirati s pomočjo de minimis v zvezi z istimi upravičenimi stroški, če bi taka kumulacija povzročila intenzivnost pomoči, ki presega intenzivnost, določeno v 6. členu tega pravilnika.

(4) Sklad kot dajalec pomoči mora od upravičenca pred dodelitvijo pomoči pridobiti pisno izjavo o že prejetih ali zaprosenih javnih sredstvih za iste upravičene stroške.

8. člen

(dodelitev pomoči)

(1) Sklad dodeljuje pomoč na podlagi v Uradnem listu Republike Slovenije objavljenega javnega poziva ali javnega razpisa, ki zagotavlja konkurenčen postopek zbiranja vlog.

(2) Upravičenec za pomoč zaprosi z vlogo, v kateri mora navesti vsaj ime prosilca in velikost podjetja, opis projekta, vključno z njegovo lokacijo ter datumom začetka in zaključka, znesek pomoči, ki je potreben za izvedbo projekta in upravičene stroške.

(3) Pomoč je treba šteti kot dodeljeno v trenutku, ko se zakonska pravica prejema pomoči prenese na podjetje na podlagi nacionalnega pravnega režima.

(4) Pomoč ni pogojena z obveznostjo upravičenca, da ima svoj sedež v RS ali da ima v RS večino poslovnih enot; vendar mora imeti upravičenec v trenutku plačila pomoči poslovno enoto ali podružnico v RS.

9. člen

(spodbujevalni učinek)

(1) Do spodbujevalnega učinka pride, kadar pomoč upravičenca spodbudi k spremembi ravnanja, tako da ta zviša raven varstva okolja ali izboljša delovanje zanesljivega, cenovno dostopnega in trajnostnega trga z energijo, pri čemer do takšne spremembe ravnanja brez pomoči ne bi prišlo. Pomoč ne sme subvencionirati stroškov dejavnosti, ki bi jih podjetje imelo v vsakem primeru, in ne sme biti nadomestilo za običajno poslovno tveganje gospodarske dejavnosti.

(2) Pomoč nima spodbujevalnega učinka za upravičenca, če se je delo na projektu že začelo, preden je upravičenec Skladu predložil vlogo za pomoč. V takih primerih, ko upravičenec začne izvajati projekt, preden zaprosi za pomoč, pomoč ne bo dodeljena.

10. člen

(velikost podjetja)

(1) Velikost podjetja:

- mikro podjetje ima, na podlagi zadnjih računovodskih izkazov, oddanih na AJPES, manj kot 10 zaposlenih in ima letni promet in/ali letno bilančno vsoto, ki ne presega 2 milijonov EUR;
- malo podjetje ali podjetnik ima na podlagi zadnjih računovodskih izkazov, oddanih na AJPES, manj kot 50 zaposlenih in ima letni promet in/ali letno bilančno vsoto, ki ne presega 10 milijonov EUR;
- srednje podjetje ali podjetnik ima na podlagi zadnjih računovodskih izkazov, oddanih na AJPES, manj kot 250 zaposlenih in letni promet ne presega 50 milijonov EUR in/ali letno bilančno vsoto, ki ne presega 43 milijonov EUR;

- veliko podjetje ali podjetnik ima na podlagi zadnjih računovodskih izkazov, oddanih na AJPES, več kot 250 zaposlenih in ima letni promet več kot 50 milijonov EUR in/ali letno bilančno vsoto več kot 43 milijonov EUR. Veliko podjetje je tudi podjetje, ki je zavezano za konsolidacijo.

(2) Podatki glede števila zaposlenih in finančnih zneskov so podatki, ki se navezujejo na zadnje potrjeno računovodsko obdobje in se izračunajo na letni osnovi. Podatki se upoštevajo od datuma zaključka računovodskih izkazov. Višina prometa se izračuna brez davka na dodano vrednost (DDV) in drugih posrednih davkov.

(3) Če podjetje na dan zaključka računovodskih izkazov ugotovi, da je za preteklo leto preseglo zaposlitveni prag ali najvišje finančne vrednosti iz prvega odstavka ali da je padlo pod ta prag ali te vrednosti, izgubi ali pridobi status srednjega, malega ali mikro podjetja samo, če se to ponovi v dveh zaporednih računovodskih obdobjih.

(4) V primeru novoustanovljenih podjetij, katerih računovodski izkazi še niso bili potrjeni, se podatki za uporabo izpeljejo iz ocene, opravljene v dobri veri med finančnim letom.

11. člen (vrste podjetij)

(1) Vrste podjetij, upoštevane pri izračunu števila zaposlenih in finančnih zneskov naslednje:

- neodvisno podjetje je vsako podjetje, ki ne izpolnjuje opredelitve partnerskega podjetja v smislu 2. alineje ali povezanega podjetja v smislu 3. alineje tega člena.
- partnerska podjetja so vsa podjetja, ki ne izpolnjujejo opredelitve povezanih podjetij v smislu 3. alineje tega člena in med katerimi obstaja naslednje razmerje: podjetje (podjetje višje v lastniški verigi) ima samo ali skupaj z enim ali več povezanimi podjetji v smislu 3. alineje tega člena v lasti 25 % ali več kapitala ali glasovalnih pravic drugega podjetja (podjetje nižje v lastniški verigi).
 - kot neodvisno se obravnava tudi podjetje, ki nima partnerskih podjetij, tudi če 25 % prag dosežejo ali presežejo naslednji investitorji, če ti investitorji posamezno ali skupaj niso povezani z zadevnim podjetjem v smislu 3. alineje:
 - javne investicijske družbe, družbe za tvegani kapital, posamezniki ali skupine posameznikov, ki redno vlagajo lastniški kapital v podjetja, ki ne kotirajo na borzi (poslovni angeli), če je skupno vlaganje teh poslovnih angelov v isto podjetje manjše od 1.250.000 EUR;
 - univerze ali neprofitni raziskovalni centri;
 - institucionalni investitorji, vključno z regionalnimi razvojnimi skladi;
 - avtonomni lokalni organi z letnim proračunom manj kot 10 milijonov EUR in z manj kot 5 000 prebivalci.
- povezano podjetje je kadar ima:
 - podjetje večino glasovalnih pravic delničarjev ali družbenikov v drugem podjetju;
 - podjetje pravico, da imenuje ali odstavi večino članov upravnega, upravljaljskega ali nadzornega organa v drugem podjetju;
 - podjetje pravico, da izvaja prevladujoč vpliv nad drugim podjetjem na podlagi pogodbe, podpisane s tem podjetjem, ali določbe v statutu tega podjetja;
 - podjetje, ki je delničar ali družbenik drugega podjetja, na podlagi sporazuma z drugimi delničarji ali družbeniki tega podjetja pravico, da samo nadzoruje večino glasovalnih pravic delničarjev ali družbenikov v tem podjetju.

(2) Domneva, da v podjetju ni prevladujočega vpliva, obstaja, če se investitorji iz 1. podalineje 2. alineje 1. odstavka tega člena ne vključujejo, neposredno ali posredno, v upravljanje zadevnega podjetja, ne glede na svoje pravice kot delničarji podjetja. Kot povezana se obravnavajo tudi podjetja, ki imajo z enim ali več povezanimi podjetji katero koli razmerje, opisano v 1., 2., 3. in 4. podalineji 3. alineje 1. odstavka tega člena, ali vsi investitorji iz 2. alineje 1. odstavka tega člena. Kot povezana podjetja se obravnavajo tudi podjetja, ki so med seboj povezana preko fizične osebe ali skupine fizičnih oseb, ki skupno delujejo, če opravljajo svojo dejavnost ali del svoje dejavnosti na istih upoštevanih trgih ali na sosednjih trgih. „Sosedni trg“ je trg za izdelek ali storitev, ki je na vertikalni razdelitvi trgov neposredno nad ali pod upoštevanim trgom.

(3) Podjetje se ne obravnava kot malo in srednje podjetje (MSP v nadaljevanju), če ima en ali več javnih organov neposredno ali posredno, skupaj ali posamezno v lasti 25 % ali več kot 25 % kapitala ali glasovalnih pravic, razen v primerih iz 1. podalineeje 1. alineje 1. odstavka tega člena.

(4) Podjetje lahko poda uradno izjavo o svojem statusu neodvisnega podjetja, partnerskega podjetja ali povezanega podjetja, vključno s podatki o najvišjih vrednostih iz člena 10. To lahko izjavi tudi, če je kapital razpršen tako, da ni mogoče natančno določiti, v čigavi lasti je, v tem primeru lahko podjetje v dobri veri izjavi, da lahko upravičeno domneva, da eno podjetje ali več medsebojno povezanih podjetij skupaj nima v lasti 25 % kapitala ali več kot 25 % kapitala. Take izjave se podajo, ne da bi to vplivalo na preverjanja in preiskave v skladu z državnimi pravili in pravili Unije.

12. člen

(določitev podatkov o podjetju)

(1) Za neodvisna podjetja se podatki, tudi o številu zaposlenih, določajo izključno na podlagi računovodskih izkazov tega podjetja.

(2) Za podjetje, ki ima partnerska podjetja ali povezana podjetja, se podatki, tudi glede števila zaposlenih, določijo na podlagi računovodskih izkazov in drugih podatkov podjetja oziroma na podlagi konsolidiranih računovodskih izkazov podjetja ali računovodskih izkazov, v katere je podjetje vključeno s konsolidacijo, če ti obstajajo.

Tem podatkom je treba prišteti podatke za vsako partnersko podjetje zadevnega podjetja, ki se z vidika lastniške verige nahaja neposredno nad ali pod zadevnim podjetjem. Vsota podatkov za skupino je sorazmerna z deležem kapitala ali glasovalnih pravic (kar je več je). Za navzkrižna lastništva velja višji odstotek.

Podatkom je treba prišteti tudi 100 % podatkov za vsako podjetje, ki je neposredno ali posredno povezano z zadevnim podjetjem, če podatki niso bili že vključeni v konsolidacijo računovodskih izkazov.

(3) Podatki o partnerskih podjetjih zadevnega podjetja za uporabo 2. odstavka izhajajo iz njihovih računovodskih izkazov in drugih podatkov v konsolidirani obliki, če ti obstajajo. Tem se prišteje 100 % podatkov za vsa podjetja, ki so povezana s temi partnerskimi podjetji, razen če njihovi računovodski podatki niso bili že vključeni s konsolidacijo. Podatki o podjetjih, povezanih z zadevnim podjetjem, izhajajo za uporabo istega 2. odstavka iz njihovih računovodskih izkazov in drugih podatkov v konsolidirani obliki, če ti obstajajo. Tem podatkom se sorazmerno prištejejo podatki vsakega morebitnega partnerskega podjetja tega povezanega podjetja, ki se z vidika lastniške verige nahaja neposredno nad ali pod zadevnim podjetjem, razen če niso bili ti podatki že vključeni v konsolidirane računovodske izkaze v odstotku, ki je najmanj sorazmeren z odstotkom, ugotovljenim na podlagi drugega pododstavka odstavka 2.

(4) Če v konsolidiranih računovodskih izkazih ni podatkov o osebju zadevnega podjetja, se število zaposlenih izračuna s sorazmerno vsoto podatkov za partnerska podjetja ter s prištevanjem podatkov podjetij, s katerimi je zadevno podjetje povezano

13. člen

(podjetja v težavah)

(1) Podjetje v težavah pomeni podjetje, za katerega velja vsaj ena od naslednjih okoliščin:

- če je v primeru družbe z omejeno odgovornostjo (razen MSP, ki obstaja manj kot tri leta ali, za namene upravičenosti do pomoči za financiranje tveganja, MSP v 7 letih po njegovi prvi komercialni prodaji in ki je upravičeno do naložb v financiranje tveganja po skrbnem pregledu izbranega finančnega posrednika), zaradi nakopičenih izgub izginila več kot polovica vpisanega osnovnega kapitala. To je v primeru, ko nakopičene izgube, ki se odštejejo od rezerv (in vseh drugih elementov, ki se na splošno štejejo kot del lastnih sredstev družbe), povzročijo negativen kumulativni znesek, ki presega polovico vpisanega osnovnega kapitala. Za namene te določbe se „družba z omejeno odgovornostjo“ nanaša predvsem na vrste podjetij iz Priloge I k Direktivi 2013/34EU Evropskega parlamenta in Sveta (37), osnovni kapital pa vključuje po potrebi vse vplačane presežke kapitala;
- če je v primeru družbe, kjer vsaj nekaj članov nosi neomejeno odgovornost za dolg družbe (razen MSP, ki obstaja manj kot tri leta ali, za namene upravičenosti do pomoči za financiranje tveganja, MSP v 7 letih po njegovi prvi komercialni prodaji in ki je upravičeno do naložb v financiranje

tveganja po skrbnem pregledu izbranega finančnega posrednika), zaradi nakopičenih izgub izginila več kot polovica njenega kapitala, kot prikazuje računovodski izkazi družbe. Za namene te določbe se „družba, kjer vsaj nekaj članov nosi neomejeno odgovornost za dolg družbe“ nanaša predvsem na vrste podjetij iz Priloge II k Direktivi 2013/34/EU;

- če je podjetje v kolektivnem postopku zaradi insolventnosti ali če v skladu z nacionalno zakonodajo izpolnjuje merila za uvedbo kolektivnega postopka zaradi insolventnosti na zahtevo njegovih upnikov;
- če je podjetje prejelo pomoč za reševanje in posojila še ni vrnilo ali prekinilo jamstva ali če je podjetje prejelo pomoč za reševanje in je še vedno predmet načrta prestrukturiranja;
- če je v primeru podjetja, ki ni MSP, v zadnjih dveh letih:
 - knjigovodsko razmerje med dolgovi in lastnim kapitalom večje od 7,5 in
 - razmerje med dobičkom podjetja pred obrestmi in davki (EBITDA) in kritjem obresti nižje od 1,0.

14. člen

(poročanje in evidenca o dodeljenih okoljskih državnih pomočeh)

(1) Sklad mora vsako leto skladno z Zakonom o spremljanju državnih pomoči (Uradni list RS, št. 37/04) in Uredbo o posredovanju podatkov in poročanju o dodeljenih državnih pomočeh in pomočeh po pravilu »de minimis« (Uradni list RS, št. 61/04,22/07 in 50/14) pristojnemu ministrstvu poročati o upravičencih teh pomoči.

(2) Sklad sporoča podatke za vse državne pomoči ministrstvu v 30 dneh po nakazilu upravičencem.

(3) Poročilo o oceni učinkovitosti dodeljenih državnih pomoči na podlagi prvega odstavka 9. člena Navodila za merjenje učinkovitosti dodeljenih državnih pomoči, ki ga je sprejela Vlada Republike Slovenije na seji dne 4. 3. 2004 in je objavljeno na spletnih straneh ministrstva, pa Sklad predloži ministrstvu do 30. aprila.

(4) Oceno in rezultate sheme pomoči bo Eko sklad objavil na svojih spletnih straneh.

(5) Če Sklad v preteklem letu ni dodelil državnih pomoči, o tem poda pisno izjavo ministrstvu do 15. marca.

(6) Sklad bo evidence o prejeti pomoči hranil 10 poslovnih let od datuma dodelitve.

15. člen

(oblike spodbud do leta 2020)

(1) Sklad bo v obdobju do konca leta 2020 po tem pravilniku dodeljeval spodbude v obliki nepovratnih sredstev.

16. člen

(razveljavitev)

(1) Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljavnost Pravilnika o dodeljevanju državnih pomoči in pomoči po pravilu »de minimis« z dne 20. april 2011 št. 0141-1/2010-10.

17. člen

(uveljavitev)

(2) Ta pravilnik se objavi na interni elektronski oglasni deski sklada ter spletnih straneh sklada in začne veljati naslednji dan po objavi na spletnih straneh sklada.